

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1997, 77, 1315

Sadamaseadus

Vastu võetud 22.10.1997

1. peatükk. ÜLDSÄTTED JA KASUTATUDMÕISTED

§ 1. Seaduse eesmärk

Seadus reguleerib sadama valdaja kohustusi ohutusnõuete täitmiselja riikliku järelevalvega seonduvaid toiminguid sadamas.

§ 2. Sadam

Sadam on laevanduslikuks ja kaubanduslikuks tegevuseks, laevaremondiks või harrastuslikuks laevasõiduks või muuks merendusala tegevuseks kohandatud hoonete ja rajatiste kompleks, mis asub piiritletud alal.

§ 3. Sadamaala

Sadamaala on sadama funktsionaalseks tegevuseks kasutatav maa ja akvatooriumkoos sinna juurde kuuluvate kaide, lainemurdjate, kaldatammide, sadamapiiridesse jäävate sisse- ja väljasõiduteedega, midakasutatakse laevade ja kauba töötlemiseks, reisijate teenindamiseks ning muuks laevaliiklusega seotud tegevuseks.

§ 4. Sadama akvatoorium

(1) Akvatoorium on piiritletud, püsivalt veega kaetud ala, midakasutatakse laevaliikluseks või muuks sadama funktsionaalseks tegevuseks.

(2) Meresadama akvatooriumi piirid määrab teede- ja sideministritepaneku ja kohaliku omavalitsuse volikogu kooskõlastuse alusel Vabariigi Valitsus. Siseveekogudel määrab akvatooriumi piiridveekogu või selle osa omanik kooskõlastatult kohaliku omavalitsuse volikoguga.

§ 5. Sadama valdaja

Sadama valdaja on isik, kes valdab sadamat ning korraldab sadama tegevusttervikuna.

§ 6. Sadamakapten

(1) Sadamakapten on sadama valdajaga töö- või teenistussuhetes olev isik, kelle ülesandeks on korraldada ohutut laevaliiklust ühes või mitmes tema tööpiirkonnaks määratud sadamas. Iga sadamale peab olema määratud sadamakapten.

(2) Sadamakapteniks võib olla Eesti kodanik, kellel on selleks tööks vajalikud teadmised. Sadamakapteni kvalifikatsiooninõuded ja atesteerimise tingimused kehtestab teede- ja sideminister.

(3) Sadamakapteni ülesandeks on tagada tingimused laevade ohutuks manööverdamiseks ja seismiseks sadamas, reidil või dokis, lastimiseks ning teisteks vajalikeks toiminguteks.

(4) Sadamakaptenil on õigus anda korraldusi käesoleva paragrahvilõikes 3 nimetatud ülesannete täitmiseks, juhendades sadamaeeskirjast ja heast merepraktikast.

§ 7. Kaubandusliku meresõidu ülesannetega sadam

(1) Kaubandusliku meresõidu ülesannetega sadamaks on sadam, kus toimub kauba ümberlaadimine, ladustamine ja töötlemine, laevade varustamine ja teenindamine, reisijate laevale minek ja laevalt tulek, kala vastuvõtt kalalaevadelt või kus võimaldatakse harrastuslike meresõitjate ja kalurite paatide, kaatrite ja jahtidesildumist või randumist ning muud nimetatud ülesannetega seonduvat tegevust.

(2) Kaubandusliku meresõidu ülesannetega sadam on avatudrahvusvaheliseks kaubanduslikuks meresõiduks. Vabariigi Valitsusel on õigus kehtestada piiranguid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevustele sadamas perioodiks, mil sadamas baseeruvad riigikaitse ülesandeid täitvad laevad.

(3) Vabariigi Valitsus kehtestab radioaktiivsete või eriti ohtlike ainete loetelu, mille sissevedu sadamatesse on keelatud või piiratud.

(4) Kaubandusliku meresõidu ülesannetega sadamad, kus osutatakse sadamateenuseid valdavalt sadamat külastavatele harrastusmeresõitjatele, klassifitseeritakse nendes osutatavate teenuste mahu ja kvaliteedi järgi. Käesolevas lõikes nimetatud sadamate klassifikatsiooni ning nendes sadamates osutatavate teenuste üld- ja miinimumnõuded kehtestab teede- ja sideminister.

§ 8. Riigikaitse ülesannetega sadam

(1) Riigikaitse ülesannetega sadamad määrab Vabariigi Valitsus.

(2) Riigikaitse ülesannetega sadam on suletud kaubanduslikuks meresõiduks ja sellega seonduvaks tegevuseks.

(3) Vabariigi Valitsus võib anda loa riigikaitse ülesannetega sadama kasutamiseks kaubandusliku meresõidu alaseks tegevuseks, kinnitades vastavad tingimused.

§ 9. Sadama eeskiri

(1) Sadama eeskiri sätestab sadama kasutamise tehnoloogilised, eksploatatsioonilised, navigatsioonilised ja sadamateenuste osutamisele sitatavad tingimused, keskkonnakaitsealased eeskirjad ja nõuded ning sadamatasude süsteemi, kehtestades selles saastetasu määrad üldtasu koostisosana.

(2) Sadama eeskirja kinnitab sadama valdaja.

(3) Nõuded sadama eeskirjale kinnitab teede- ja sideminister.

(4) Sadama eeskirjas märgitud nõuded on kohustuslikud kõigile sadamas tegutsevatele või viibivatele isikutele.

(5) Sadama valdaja on kohustatud informeerima käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikuid sadamas kehtivast sadama eeskirjast jamuudest kohustuslikest eeskirjadest.

2. peatükk. SADAMATE LAEVALIIKLUSEKS AVAMINE. SADAMAPASS

§ 10. Sadama laevaliikluseks avamine

(1) Sadama laevaliikluseks avamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus. Sadamate suhtes, mida külastavad valdavalt väikelaevad, rakendatakse lihtsustatud nõudeid.

(2) Vabariigi Valitsuse moodustatud komisjon koostab sadama laevaliikluseks avamise akti.

(3) Teede- ja sideminister kinnitab laevaliikluseks avamise akti alusel sadama valdaja koostatud sadamapassi.

§ 11. Sadamapass

(1) Sadamapass on dokument, mis tõendab, et sadam vastab õigusaktidega kehtestatud normidele ning on avatud ohutuks laevaliikluseks ja sadamafunktsionaalseks tegevuseks.

(2) Nõuded sadamapassile kinnitab teede- ja sideminister lähtuvalt sadamas osutatavate teenuste liigist ja mahust.

(3) Ilma sadamapassita või erinevalt sadamapassis toodud tingimustest on sadama kasutamine sadamateenuste osutamiseks keelatud.

3. peatükk. SADAMA VALDAJA KOHUSTUSED SADAMAS

§ 12. Ohutu laevaliikluse ja korra kindlustamine sadamas

(1) Sadama valdaja on kohustatud tagama:

1) hüdrotehniliste ehitiste korrashoiu;

2) navigatsioonimärkide paigaldamise ja korrashoiu sadamaalal ning väljaspool seda nende märkide osas, mis teenindavad ainult vastavatsadamat;

3) deklareeritud sügavused sadama akvatooriumil;

4) kontrolli ohtlike kaupade sadamasse sisseveo, ladustamise, hoiustamise ja ümberlaadimise üle;

5) territooriumil puhtuse, korra ning tuleohutus- ja keskkonnanõuetäitmise.

(2) Sadama valdaja peab korraldama laevadelt pilsivee, fekaalvee, prügi ja muude saasteainete vastuvõtmise. Vastava korra kehtestab teede- ja sideminister kooskõlastatult keskkonnaministriga.

(3) Sadama valdaja korraldab reostuse kõrvaldamise operatsioone oma territooriumil, informeerides olukorrast Keskkonnaministeeriumi ning kooskõlastades oma tegevust asukohajärgse tuletõrje- ja päästeasutusega.

4. peatükk. RIIKLIK JÄRELEVALVE SADAMAS

§ 13. Riiklike järelevalveasutuste õigused

(1) Riiklikku järelevalvet teostavatel isikutel on õigusvabale juurdepääsule järelevalveobjektiks olevatele laevadele, sadamaehitistele, kaubale ja dokumentidele.

(2) Veeteede Ametil, Piirivalveametil, Tolliametil ja teistel riiklike järelevalveasutustel on õigus nõuda sadama valdajalt teavet sadama töömahu eeldatava muutumise kohta.

(3) Teede- ja sideminister kinnitab korra, millega reguleeritakse riiklike järelevalveorganite teavitamine Eesti Vabariigi sadamatesse saabuvatest ja nendest lahkuvatest laevadest.

§ 14. Riiklik järelevalve ohtliku kauba käitlemisel sadamates

Riiklikku järelevalvet ohtliku kauba sadamates vastuvõtu, töötlemise, hoiustamise ja väljastamise üle teostab Veeteede Amet. Nõuded ohtliku kauba sadamates vastuvõtu, töötlemise, hoiustamise ja väljastamise kohta kehtestab teede- ja sideminister kooskõlastatult keskkonnaministriga.

5. peatükk. SADAMAREGISTER

§ 15. Sadamaregister

(1) Sadamaregister on riiklik register, kus registreeritakse sadamapassiomavad sadamad.

(2) Sadamaregister asutatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

(3) Sadamaregistri vastutav töötleja on Teede- ja Sideministeerium ning volitatud töötleja on Veeteede Amet.

6. peatükk. AVALIKUD TOLLILAOD, TOLLITERMINAALID JA VABATSOONID

§ 16. Avalikud tollilaod, tolliterminaalid ja vabatsoonid sadamates

(1) Avalikud tollilaod, tolliterminaalid ja vabatsoonid luuakse sadamates kaubanduse edendamiseks tolliseadusega kehtestatud korras.

(2) Taotluse sadamaalal vabatsooni loomiseks esitab sadama valdaja teede- ja sideministrile.

(3) Avalike tolliladude, tolliterminaalide ja vabatsoonide loomiseks ei tohi kaasneda sadamateenuste osutamise vabaduse piiramine ning ebaausatkonkurentsi põhjustavate tingimuste loomine.

7. peatükk. RAKENDUSSÄTTED

§ 17. Käesoleva seaduse § 12 lõike 1 punkti 2 rakendamine

Käesoleva seaduse jõustumisel antakse riigi omandis olevad ainult sadamat teenindavad navigatsioonimärgid Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras ühe aasta jooksul tasuta üle vastava sadamavaldajale.

§ 18. Sadamaalusele maale hoonestusõiguse seadmine

Vabariigi Valitsus võib otsustada sadamaalusele riigi omandis olevale maale hoonestusõiguse seadmise sadama valdaja kasuks ilma enampakkumiseta ja eelläbirääkimisteta pakkumiseta juhul, kui sadama valdajaks on äriühing, mille osadest või aktsiatest üle poole kuulub riigile.

§ 19. Varasemate õigusaktide muutmise

Tunnistatakse kehtetuks:

1) kaubandusliku meresõidu koodeksi (RT 1991, 46--48, 577; RTI 1993, 65, 923; 1995, 54, 882; 1996, 78, 1380) IV peatükk «Meresadamad»;

2) riigipiiri seaduse (RT I 1994, 54, 902) § 14 lõike 2punkt 2.

§ 20. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 1998. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 11 lõige 3 jõustub alates 1999. aasta 1. jaanuarist.

Riigikogu esimees ToomasSAVI